

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba;
www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2021. до 30.06.2021. године

Број: УО – 15/21

Датум: 14.09.2021. године

Бања Лука, септембар 2021. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ.....	4
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	4
2. ОСИГУРАЊЕ.....	6
2.1. Тржиште осигурања	6
2.1.1. Учесници на тржишту осигурања	6
2.1.1.1. Друштва за осигурање	6
2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању.....	8
2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске	8
2.1.1.4. Овлашћени актуари	9
2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	9
2.1.3. Тржишна структура и концентрација	10
2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање.....	12
2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	12
2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ	15
2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	16
2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској.....	16
2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	18
2.2. Билансна структура	19
2.2.1. Биланс стања	20
2.2.2. Биланс успјеха	24
2.3. Финансијски и технички показатељи	27
2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе.....	27
2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве	27
2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања.....	28
2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања	29
2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање	31
2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио.....	33
2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава	33
2.3.5. Остали показатељи пословања	34
3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ.....	34
3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом.....	35
3.1.2. Добровољни пензијски фонд	37

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске	6
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	7
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање	7
Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду.....	9
Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске.....	9
Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања.....	10

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	10
Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реег групама.....	11
Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	12
Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	13
Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања	14
Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштава из ФБиХ	16
Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске	17
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања	17
Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.....	18
Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС	20
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање	22
Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС.....	24
Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања	31
Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања	32
Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2020. године	32
Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања	33
Табела 23: Показатељи рентабилности	34
Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање	34
Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	35
Табела 26: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом	36
Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда.....	38
Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда.....	38

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС	13
Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања	15
Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања	15
Графикон 4: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	21
Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање	23
Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС.....	27
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање	28
Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	28
Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања	29
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	30
Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС.....	30
Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања	31

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2021. године, садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

У првом полугодишту 2021. године, на тржишту осигурања Републике Српске пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 10 филијала друштава за осигурање чије је сједиште у ФБиХ, која су обрачунала премију у износу 125,9 милиона КМ или за 8,9% више, у односу на исти период претходне године. Премија неживотних осигурања је повећана за 6,7%, а премија животних осигурања за 18,9%, при чему је премија осигурања од одговорности за моторна возила учествовала са 54,6%, премија животног осигурања са 20%, док је заједничко учешће премије осталих врста неживотних осигурања било 25,4% у укупно обрачунатој премији. Повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз број друштава за осигурање, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за моторна возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује и пословање у ФБиХ, треба истаћи да је укупно обрачуната премија износила 120,5 милиона КМ, односно да је била за 8,7% већа, у односу на прво полугодиште 2020. године. Укупна билансна сума је повећана за 4,6%, а укупно обрачунате техничке резерве за 3,4%. У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 78,8%. Улагања у хартије од вриједности учествују са 95,8% у структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања, у оквиру којих доминатно учешће имају обвезнице Републике Српске. Укупан нето резултат периода био је добитак у износу од 17,4 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 10,9%. Комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања, а у оквиру којег је смањен рацио трошкова. Мања стопа раста трошкова спровођења осигурања, у односу на стопу раста обрачунате премије, имала је за резултат смањење рация трошкова и представља позитивну промјену у погледу ефикасности обављања дјелатности осигурања. Укупно исплаћени одштетни захтјеви и накнаде у неживотним осигурањима друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износиле су 34,5 милиона КМ, што је више за 3,8%, у односу на исти период претходне године. Исплаћене накнаде корисницима животног осигурања повећане су, сходно сазријевању портфеља, за 30,5%, и износиле су 5,7 милиона КМ. Коефицијент опште ликвидности био је знатно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 30.246. Путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција добровољном пензијском фонду је приступило 96,1% укупно активних чланова фонда. Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда је износила 12,8 милиона КМ.

в.д. директора,
Драженка Јањанин

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. ОСИГУРАЊЕ

2.1. Тржиште осигурања

2.1.1. Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у првој половини 2021. године, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 30.06.2021. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из Републике Српске

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	страно
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (комполитна друштва за осигурање), при чему је 9 друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ.

У првој половини 2021. године, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 10 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2021. године, 9 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док је 5 друштава за осигурање било у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
1.	Већинско домаће власништво	9	57,3%	40,7%	55,1%
2.	Већинско страно власништво	5	42,7%	59,3%	44,9%
	УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 42,7%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 59,3% укупне активе и 44,9% обрачунате премије.

Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука - књижи акционара, државни капитал је евидентиран у Осигурању Аура а.д. Бања Лука са учешћем 38% (приоритетне акције) и у Крајина осигурању а.д. Бања Лука са учешћем 34,9%.

Људски ресурси

На дан 30.06.2021. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској било је запослено 1.587 радника. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање

КВАЛИФИКАЦИЈА	Стање на дан 30.06.2020.		Стање на дан 31.12.2020.		Стање на дан 30.06.2021.		ИНДЕКС 2021/20
	Број	%	Број	%	Број	%	
НК	7	0,4	7	0,4	5	0,3	71,4
ПК	1	0,1	0	0,0	0	0,0	
НС	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
КВ	49	3,2	51	3,2	61	3,8	119,6
ССС	804	51,9	836	52,7	820	51,7	98,1
ВКВ	4	0,3	4	0,3	2	0,1	50,0
ВШС	83	5,3	78	4,9	69	4,4	88,5
ВСС	574	37,0	578	36,4	595	37,5	102,9
МР	26	1,7	31	2,0	33	2,1	106,5
ДР	2	0,1	1	0,1	2	0,1	200,0
УКУПНО	1.550	100,0	1.586	100,0	1.587	100,0	100,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ, на дан 30.06.2021. године, било је запослено 295 лица, а у Заштитном фонду Републике Српске 7 лица, што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској чини 1.889 запослених лица. На тржишту осигурања Републике Српске раде и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је наведено у наставку овог поглавља.

2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању

Закључно са 30.06.2021. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 557 заступника у осигурању – физичка лица, од чега их је 34 регистровало предузетничке радње,
- 19 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 24 брокера у осигурању – физичка лица,
- 5 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистра заступника и брокера у осигурању.

У извјештајном периоду, Агенција је организовала едукацију и одржала испитни рок за полагање стручног испита за провјеру стручног знања, потребног за добијање овлашћења за обављање послова заступника и брокера у осигурању. Стручни испит су положила 24 кандидата.

2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима¹) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у првој половини 2021. године, су износили 1.822.147 КМ и били су већи за 14,4%, у поређењу са истим периодом претходне године. Пословни приходи су учествовали са 81,2% у укупним приходима. Укупни расходи су износили 1.615.982 КМ и били су већи за 32,3%, а чинили су их пословни расходи (74,6%) и расходи по основу исправке и отписа регресних потраживања (25,4%). На повећање укупних расхода утицало је повећање трошкова резервисања за штете и расхода исправке и отписа регресних потраживања. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 206.165 КМ.

¹ Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате захтјева за накнаду штета на лицима или имовини из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Захтјеви за накнаду штете трећим оштећеним лицима према Заштитном фонду

Р.Б.	Одштетни захтјеви	30.06.2020.	30.06.2021.	Индекс 2021/2020
1.	Пријављени захтјеви у текућем периоду и реактивирани	171	175	102,3
2.	Број пренесених из претходног периода	136	102	75,0
3.	Укупан број захтјева (1+2)	307	277	90,2
4.	Број одбијених захтјева	44	41	93,2
5.	Број обрађених захтјева без одбијених	142	121	85,2
6.	Број исплаћених захтјева	142	121	85,2
7.	Износ исплаћених захтјева (КМ)	522.993	560.466	107,2

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Укупан број одштетних захтјева у првој половини 2021. године је смањен, док је износ исплаћених одштетних захтјева повећан у односу на претходну годину. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 4.632 КМ и била је већа за 25,8%.

2.1.1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за функционисање сектора осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 30.06.2021. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 38 лица. На интернет страници Агенције доступан је актуелни извод из регистра овлашћених актуара.

2.1.2. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 5: Премија осигурања обрачуната на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту Републике Српске	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2021/20
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	88.394.733	77,0	87.385.874	75,6	92.942.408	73,8	106,4
1.1	Неживотна осигурања	78.265.823	68,2	76.434.930	66,1	80.786.647	64,1	105,7
1.2	Животна осигурања	10.128.910	8,8	10.950.944	9,5	12.155.762	9,7	111,0
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	26.443.562	23,0	28.220.873	24,4	33.003.468	26,2	116,9
2.1	Неживотна осигурања	16.826.999	14,7	17.970.155	15,5	19.958.895	15,8	111,1
2.2	Животна осигурања	9.616.563	8,4	10.250.718	8,9	13.044.573	10,4	127,3
УКУПНО		114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	108,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Обрачуната премија на тржишту осигурања у Републици Српској, у периоду 01.01. до 30.06.2021. године, износила је 125.945.877 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за

10.339.130 КМ или 8,9%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 16,9%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске већа за 6,4%.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања.

Табела 6: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	9.263.641	8,1	6.699.470	5,8	7.069.156	5,6	105,5
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	9.371.705	8,2	9.100.241	7,8	9.902.856	7,9	108,8
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.569.300	4,0	4.586.169	4,0	4.892.439	3,9	106,7
Осигурање осталих штета на имовини	4.340.542	3,8	5.326.511	4,6	5.492.711	4,4	103,1
Осигурање од одговорности за моторна возила	63.871.433	55,6	64.694.221	56,0	68.710.175	54,6	106,2
Остало	3.676.201	3,2	3.998.473	3,5	4.678.206	3,6	117,0
Укупно неживотна осигурања	95.092.822	82,8	94.405.085	81,7	100.745.542	80,0	106,7
Животно осигурање	19.745.473	17,2	21.201.662	18,3	25.200.335	20,0	118,9
УКУПНО	114.838.295	100,0	115.606.747	100,0	125.945.877	100,0	108,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од укупно обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске, на премију неживотних осигурања односило се 100.745.542 КМ или 80,0%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 25.200.335 КМ или 20,0%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 6,7%, а премија животних осигурања за 18,9%.

2.1.3. Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 7: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС/ Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
1.	Атос осигурање а.д.	5,4%	-	-
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	5,0%	4,8%	4,5%
3.	Grawe осигурање а.д.	7,9%	13,2%	13,4%
4.	Дрина осигурање а.д.	9,2%	8,8%	7,9%
5.	Еурос осигурање а.д.	3,5%	3,9%	3,7%
6.	Wiener осигурање а.д.	7,8%	7,0%	6,7%
7.	Дунав осигурање а.д.	8,0%	7,5%	7,0%
8.	Крајина осигурање а.д.	1,7%	2,0%	1,4%
9.	Микрофин осигурање а.д.	3,3%	3,3%	3,3%
10.	Нешковић осигурање а.д.	6,9%	6,5%	6,1%
11.	Осигурање Аура а.д.	5,9%	5,9%	6,7%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС/ Филијале друштава из ФБиХ	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
12.	Osiguranje Garant a.d.	4,4%	4,6%	4,5%
13.	Премиум осигурање а.д.	1,5%	1,8%	2,5%
14.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,6%	1,5%	1,3%
15.	Триглав осигурање а.д.	4,8%	4,9%	4,8%
16.	Аса осигурање д.д.	2,8%	3,3%	3,5%
17.	Adriatic osiguranje д.д.	2,7%	2,8%	2,7%
18.	Camelija osiguranje д.д.	0,2%	0,3%	0,3%
19.	Croatia osiguranje д.д.	1,2%	0,7%	0,8%
20.	Grawe осигурање д.д.	0,0%	-	-
21.	Euroherc osiguranje д.д.	3,5%	3,4%	3,1%
22.	SARAJEVO osiguranje д.д.	1,2%	1,3%	1,5%
23.	Vienna osiguranje д.д.	3,7%	3,8%	3,5%
24.	UNIQA osiguranje д.д.	6,0%	5,8%	7,2%
25.	Триглав осигурање д.д.	0,6%	1,5%	2,2%
26.	Central osiguranje д.д.	1,1%	1,5%	1,4%
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској по реер групама, из којег се види да није било промјена броја друштава за осигурање по реер групама, те да ни једно друштво није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%.

Табела 8: Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама

Учешће	Учешће друштава из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске према реер групама					
	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ	Укупно учешће	Број друштава за осигурање и филијала друштава из ФБиХ
до 5%	42,8%	18	45,3%	17	45,0%	17
5-10%	57,2%	8	41,5%	6	41,6%	6
10-15%	0	0	13,2%	1	13,4%	1
преко 15%	0	0	0	0	0	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman-ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко постоји и већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. Како је Herfindahl Hirschman-ов индекс, у првој половини 2021. године, износио 619 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција.

2.1.4. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.4.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 30.06.2021. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање остварила на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 120.521.554 КМ (од чега 92.942.408 КМ у Републици Српској, а 27.579.146 у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској је већа за 9.665.352 КМ или 8,7%.

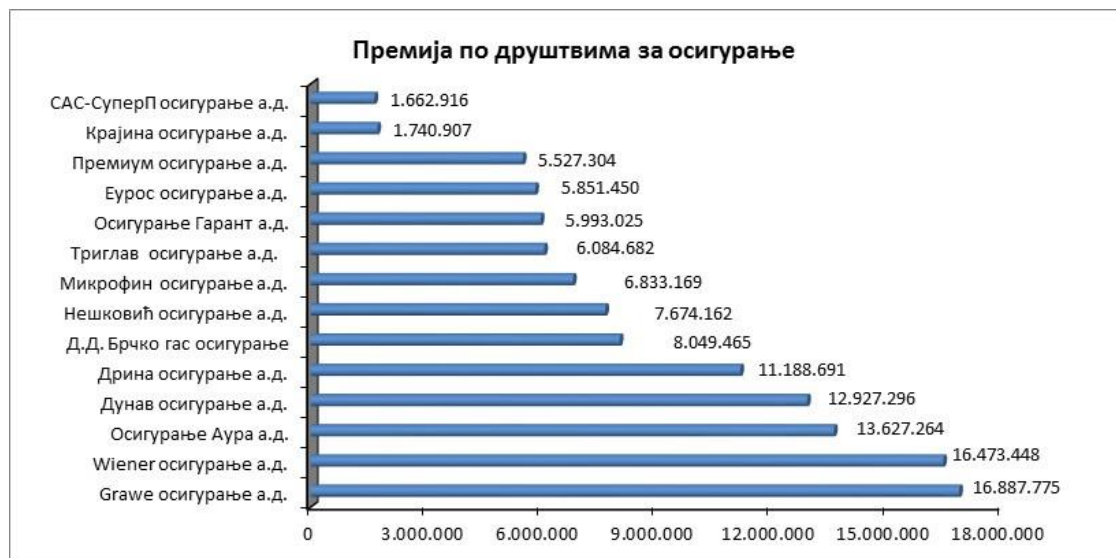
У наредној табели приказан је преглед укупно обрачунате премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 9: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Укупно обрачуната премија						ИНДЕКС 2021/20
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање а.д.	8.296.822	7,3					
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	8.438.781	7,5	8.173.759	7,4	8.049.465	6,7	98,5
3.	Граве осигурање а.д.	3.379	0,0	4.869.186	4,4	5.318.182	4,4	109,2
4.	Дрина осигурање а.д.	12.058.470	10,7	11.677.358	10,5	11.188.691	9,3	95,8
5.	Дунав осигурање а.д.	11.961.445	10,6	11.914.304	10,7	12.927.296	10,7	108,5
6.	Wiener осигурање а.д.	14.447.543	12,8	14.038.900	12,7	15.335.538	12,7	109,2
7.	Крајина осигурање а.д.	2.000.918	1,8	2.283.282	2,1	1.740.907	1,4	76,2
8.	Микрофин осигурање а.д.	5.584.029	4,9	5.636.003	5,1	6.833.169	5,7	121,2
9.	Нешковић осигурање а.д.	7.953.411	7,0	7.476.016	6,7	7.674.162	6,4	102,7
10.	Осигурање Аура а.д.	11.088.269	9,8	11.019.155	9,9	13.627.264	11,3	123,7
11.	Триглав осигурање а.д.	5.541.737	4,9	5.701.203	5,1	6.084.682	5,0	106,7
12.	Осигурање Гарант д.д.	5.068.502	4,5	5.333.246	4,8	5.993.025	5,0	112,4
13.	Еурос осигурање а.д.	4.551.106	4,0	5.524.665	5,0	5.851.450	4,9	105,9
14.	САС-СуперП осигурање а.д.	1.858.403	1,6	1.680.340	1,5	1.662.916	1,4	99,0
15.	Премиум осигурање а.д.	3.457.671	3,1	4.013.443	3,6	5.527.304	4,6	137,7
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	108,5
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Граве осигурање а.д.	9.059.851	8,0	10.335.444	9,3	11.569.593	9,6	111,9
2.	Дунав осигурање а.д.	339.667	0,3	-		-		
3.	Wiener осигурање а.д.	1.379.484	1,2	1.179.898	1,1	1.137.910	0,9	96,4
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	110,4
УКУПНО		113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	108,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС (у КМ)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској остварене у ФБиХ.

Табела 10: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2021/20
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање а.д.	2.126.555	8,6					
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	2.749.394	11,1	2.612.921	11,1	2.402.296	8,7	91,9
3.	Дрина осигурање а.д.	1.522.441	6,2	1.473.581	6,3	1.296.094	4,7	88,0
4.	Дунав осигурање а.д.	3.124.683	12,7	3.284.039	14,0	4.108.452	14,9	125,1
5.	Wiener осигурање а.д.	6.181.311	25,0	6.584.932	28,1	7.492.098	27,2	113,8
6.	Микрофин осигурање а.д.	1.806.284	7,3	1.830.520	7,8	2.657.793	9,6	145,2
7.	Осигурање Аура а.д.	4.279.394	17,3	4.157.439	17,7	5.173.427	18,8	124,4
8.	Еурос осигурање а.д.	491.396	2,0	1.007.520	4,3	1.193.975	4,3	118,5
9.	Премиум осигурање а.д.	1.763.207	7,1	1.900.152	8,1	2.420.206	8,8	127,4
10.	Осигурање Гарант д.д.			54.826	0,2	283.063	1,0	516,3
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		24.044.665	97,4	22.905.930	97,6	27.027.404	98,0	118,0
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Wiener осигурање а.д.	650.092	2,6	564.398	2,4	551.742	2,0	97,8
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		650.092	2,6	564.398	2,4	551.742	2,0	97,8
УКУПНО		24.694.757	100,0	23.470.328	100,0	27.579.146	100,0	117,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 27.579.146 КМ, која је, у односу на претходну годину, већа за 17,5% и учествовала је у укупној премији ових друштава за осигурање са 22,9%. У структури премије доминирала је премија неживотних осигурања са 98,0%.

Структура портфела

У сљедећој табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 врста неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 11: Укупно обрачуната премија према врстама осигурања

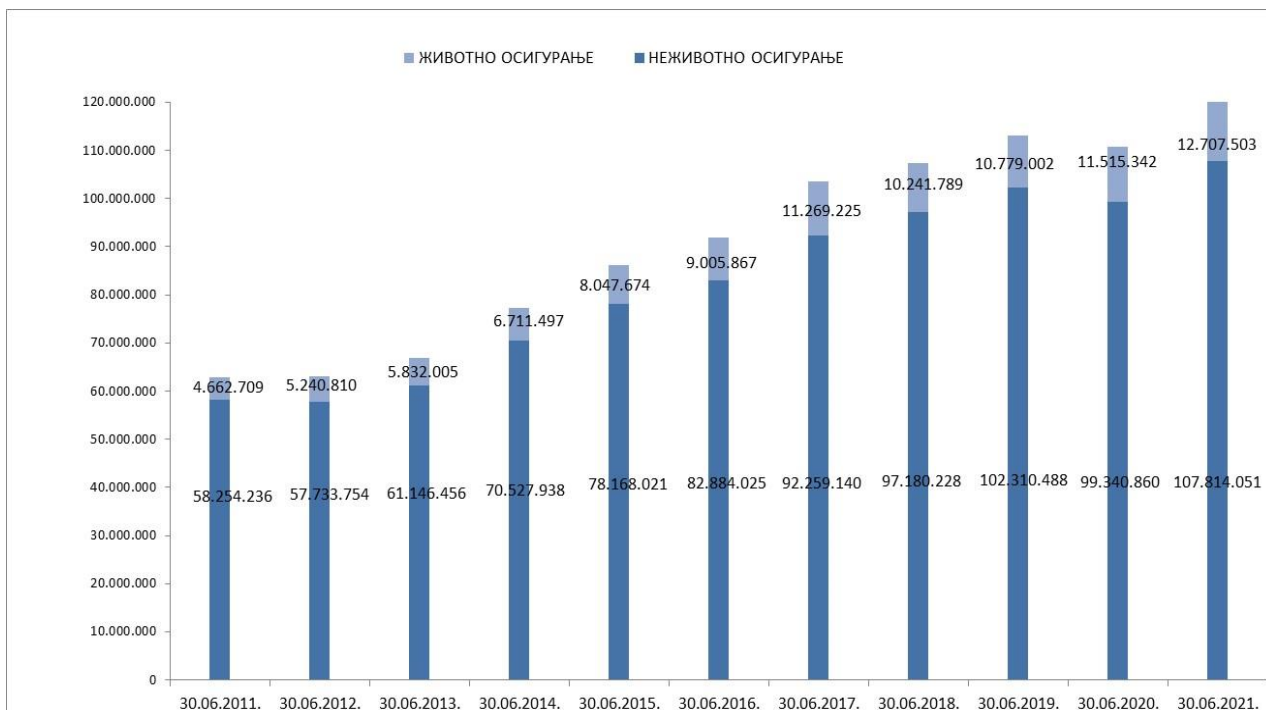
Врста осигурања	Обрачуната премија						Индекс 2021/20
	30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		
	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
Осигурање незгоде	8.802.981	7,8	6.589.422	5,9	7.158.701	5,9	108,6
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	7.480.009	6,6	7.038.880	6,3	8.134.882	6,7	115,6
Осигурање имовине од пожара и природних сила	4.321.929	3,8	4.224.659	3,8	4.314.555	3,6	102,1
Осигурање осталих штета на имовини	5.946.512	5,3	7.045.997	6,4	7.432.959	6,2	105,5
Осигурање од одговорности за м/в	71.745.729	63,4	70.303.393	63,4	76.025.588	63,1	108,1
Остало	4.013.328	3,5	4.138.509	3,7	4.747.366	3,9	114,7
Укупно неживотна осигурања	102.310.488	90,5	99.340.860	89,6	107.814.051	89,5	108,5
Животно осигурање	10.779.002	9,5	11.515.342	10,4	12.707.503	10,5	110,4
Укупно	113.089.490	100,0	110.856.202	100,0	120.521.554	100,0	108,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 107.814.051 КМ или 89,5%, док је премија животних осигурања износила 12.707.503 КМ или 10,5%. У односу на исти период претходне године, обрачуната премија неживотних осигурања се повећала за 8,5%, а премија животних осигурања се повећала за 10,4%. У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за моторна возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,5%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, било је 62,7%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 70,1%.

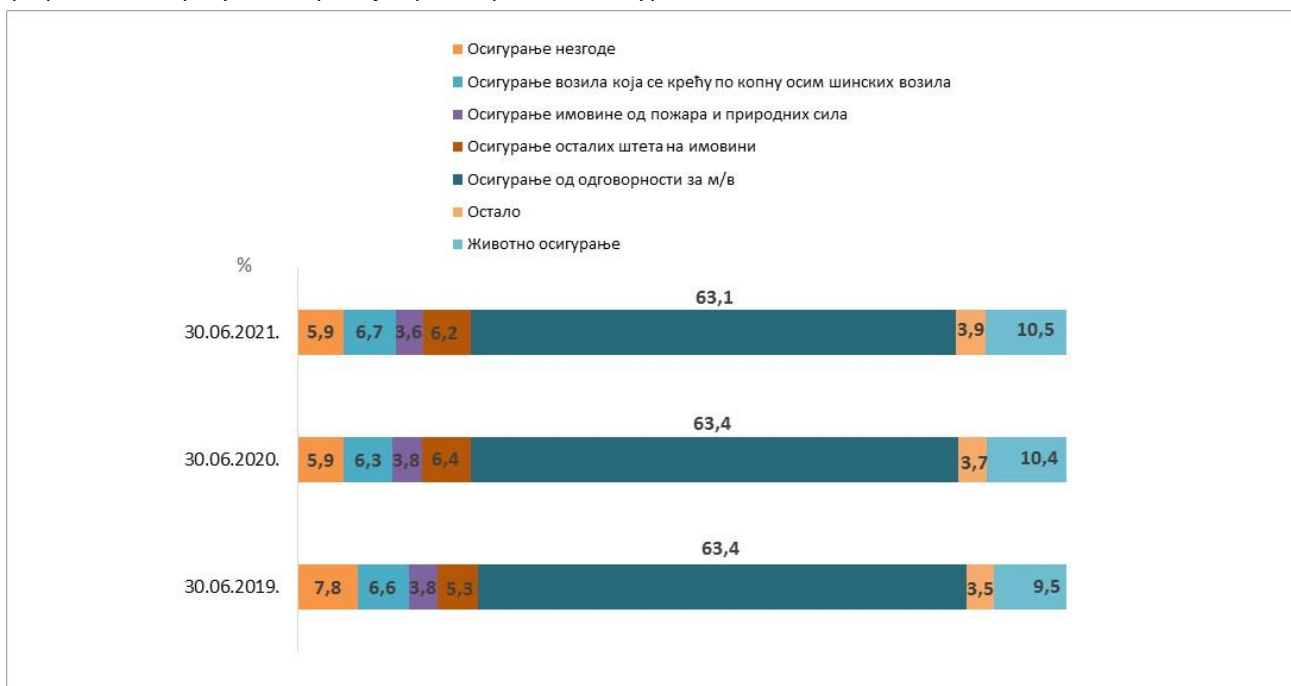
У наставку се дају графичке илустрације структуре укупно обрачунате премије друштава за осигурања са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Обрачуната премија животних и неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Обрачуната премија према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.4.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ учествовале су са 26,2%, односно у износу од 33.003.468 КМ.

У наредној табели се даје преглед обрачунате премије филијала друштава са сједиштем у ФБиХ, на тржишту осигурања у Републици Српској.

Табела 12: Обрачуната премија по филијалама друштва из ФБиХ

Р.Б.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ ФБиХ	Обрачуната премија						Индекс 2021/20
		30.06.2019.		30.06.2020.		30.06.2021.		
		Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	Износ (КМ)	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса осигурање д.д.	3.192.429	12,1	3.828.246	13,6	4.380.914	13,3	114,4
2.	Adriatic osiguranje d.d.	3.039.676	11,5	3.138.223	11,1	3.302.018	10,0	105,2
3.	Camelija osiguranje d.d.	271.963	1,0	342.286	1,2	438.353	1,3	128,1
4.	Croatia osiguranje d.d.	1.272.183	4,8	756.455	2,7	944.081	2,9	124,8
5.	Euroherc osiguranje d.d.	4.011.785	15,2	3.956.582	14,0	3.909.127	11,8	98,8
6.	Vienna osiguranje d.d.	77.371	0,3	60.742	0,2	121.082	0,4	199,3
7.	Sarajevo osiguranje d.d.	1.320.766	5,0	1.549.311	5,5	1.841.942	5,6	118,9
8.	Uniqа osiguranje d.d.	2.371.787	9,0	2.632.057	9,3	3.028.367	9,2	115,1
9.	Central osiguranje d.d.	1.249.854	4,7	1.706.254	6,0	1.811.530	5,5	106,2
10.	Триглав осигурање д.д.					181.482	0,5	
11.	Grawe осигурање д.д.	19.184	0,1					
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		16.826.999	63,6	17.970.155	63,7	19.958.895	60,5	111,1
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	19.190	0,1	52.484	0,2	38.080	0,1	72,6
2.	Croatia osiguranje d.d.	81.886	0,3	62.302	0,2	56.384	0,2	90,5
3.	Vienna osiguranje d.d.	4.223.449	16,0	4.340.030	15,4	4.263.516	12,9	98,2
4.	Uniqа osiguranje d.d.	4.572.198	17,3	4.116.994	14,6	6.079.611	18,4	147,7
5.	Триглав осигурање д.д.	719.841	2,7	1.678.908	5,9	2.606.983	7,9	155,3
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		9.616.563	36,4	10.250.718	36,3	13.044.573	39,5	127,3
УКУПНО ПРЕМИЈА		26.443.562	100,0	28.220.873	100,0	33.003.468	100,0	116,9

Извор: Извјештаји филијала друштва из ФБиХ

У структури премије филијала друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је обрачуната у првој половини 2021. године на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 60,5%, а животна осигурања са 39,5%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је повећана за 11,1%, а премија животних осигурања за 27,3%, у односу на исти период претходне године.

2.1.5. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

2.1.5.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске.

Табела 13: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Субјекти на тржишту	30.06.2020.				30.06.2021.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији
1.	ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	17.188.275	19,7%	3.620.099	4,1%	20.611.716	22,2%	4.181.226	4,5%
1.1.	Неживотна осигурања	7.633.408	10,0%	3.578.120	4,7%	9.783.434	12,1%	4.111.337	5,1%
1.2.	Животна осигурања	9.554.867	87,3%	41.979	0,4%	10.828.282	89,1%	69.889	0,6%
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	9.787.205	34,7%	315.874	1,1%	12.189.722	36,9%	501.922	1,5%
2.1.	Неживотна осигурања	2.366.098	13,2%	308.961	1,7%	2.215.307	11,1%	496.271	2,5%
2.2.	Животна осигурања	7.421.107	72,4%	6.913	0,1%	9.974.415	76,5%	5.651	0,0%
	УКУПНО	26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

На тржишту осигурања Републике Српске, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању је износила 37.484.586 КМ или 29,7% укупно обрачунате премије и већа је за 21,3%, у односу на исти период претходне године.

Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 32.801.438 КМ, односно 26,0% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 4.683.148 КМ или 3,7% укупне премије.

Премија неживотних осигурања, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 16.606.349 КМ или 16,5% премије неживотних осигурања и већа је за 19,6% у односу на исти дан претходне године. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 20.878.237 КМ или 82,8% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 22,6%.

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања

Врсте осигурања	30.06.2020				30.06.2021			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији по врстама осигурање
Осигурање незгоде	763.715	11,4%	1.587.164	23,7%	1.181.689	16,7%	1.498.141	21,2%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	953.590	10,5%	265.601	2,9%	1.149.917	11,6%	308.624	3,1%

Врсте осигурања	30.06.2020				30.06.2021			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање
Осигурање имовине од пожара и природних сила	229.020	5,0%	567.535	12,4%	382.699	7,8%	562.485	11,5%
Осигурање осталих штета на имовини	554.420	10,4%	453.994	8,5%	362.111	6,6%	1.223.947	22,3%
Осигурање од одговорности за моторна возила	6.937.106	10,7%	58.527	0,1%	8.229.117	12,0%	56.336	0,1%
Остало	561.655	14,0%	954.260	23,9%	693.208	14,8%	958.075	20,5%
Укупно неживотна осигурања	9.999.506	10,6%	3.887.081	4,1%	11.998.741	11,9%	4.607.608	4,6%
Укупно животна осигурања	16.975.974	80,1%	48.892	0,2%	20.802.697	82,5%	75.540	0,3%
УКУПНО	26.975.480	23,3%	3.935.973	3,4%	32.801.438	26,0%	4.683.148	3,7%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању у врстама осигурања осталих штета на имовини и осигурања незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 12,1% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.5.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању²

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.

Табела 15: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

Врста осигурања	30.06.2020				30.06.2021			
	Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера		Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање
Осигурање незгоде	1.210.808	18,4%	1.586.798	24,1%	1.826.326	25,5%	1.489.485	20,8%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	855.616	12,2%	296.582	4,2%	1.151.969	14,2%	424.172	5,2%

² Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању укључује премију осигурања обрачунату на тржишту осигурања Републике Српске и ФБиХ

Врста осигурања	30.06.2020				30.06.2021			
	Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера		Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера	
	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање	Износ (КМ)	Учешће у обрачунатој премији, по врстама осигурање
Осигурање имовине од пожара и природних сила	364.310	8,6%	766.400	18,1%	586.028	13,6%	689.631	16,0%
Осигурање осталих штета на имовини	367.198	5,2%	798.301	11,3%	378.016	5,1%	3.388.364	45,6%
Осигурање од одговорности за моторна возила	10.143.526	14,4%	97.489	0,1%	11.821.379	15,5%	109.718	0,1%
Остало	500.831	12,1%	1.226.469	29,6%	666.803	14,0%	1.129.128	23,8%
Укупно неживотна осигурања	13.442.289	13,5%	4.772.039	4,8%	16.430.521	15,2%	7.230.498	6,7%
Укупно животна осигурања	9.718.499	84,4%	41.978	0,4%	11.004.239	86,6%	69.889	0,5%
УКУПНО	23.160.788	20,9%	4.814.017	4,3%	27.434.760	22,8%	7.300.387	6,1%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, износила је 34.735.147 КМ или 28,9% укупно обрачунате премије. У односу на исти период претходне године, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 6.760.342 КМ или 24,2%.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 27.434.760 КМ или 22,8% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 7.300.387 КМ или 6,1% укупне премије.

Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала, путем заступника и брокера у осигурању, износила је 23.661.019 КМ (21,9% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и већа је за 29,9%. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 11.074.128 КМ или 87,1% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 13,5%.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању, забиљежено је у врстама осигурања осталих штета на имовини и осигурању од незгоде, у укупно обрачунатој премији ових врста осигурања.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 15,6% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2. Билансна структура

На основу достављених финансијских извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 01.01. до 30.06.2021. године, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција.

2.2.1. Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 30.06.2021. године, износила је 555.197.501 КМ и, у односу на стање на дан 31.12.2020. године, била је већа за 4,8%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у следећој табели.

Табела 16: Актива- укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2020. година		30.06.2021. година		Индекс 2021/20
	Износ (КМ)	Удио	Износ (КМ)	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	402.496.069	76,0%	424.882.383	76,5%	105,6
I - Нематеријална средства	1.144.534	0,2%	1.244.963	0,2%	108,8
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	119.925.500	22,6%	124.945.297	22,5%	104,2
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	42.632.847	8,0%	42.045.264	7,6%	98,6
2. Инвестиционе некретнине	70.931.500	13,4%	75.613.129	13,6%	106,6
3. Остала основна средства	6.361.153	1,2%	7.286.905	1,3%	114,6
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	281.426.035	53,1%	298.692.123	53,8%	106,1
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	4.783.224	0,9%	4.863.002	0,9%	101,7
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијећа, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	276.642.811	52,2%	293.829.121	52,9%	106,2
IV - Одложена пореска средства					
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	127.397.874	24,0%	130.315.118	23,5%	102,3
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	2.140.928	0,4%	2.319.558	0,4%	108,3
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	90.332.946	17,0%	89.587.099	16,1%	99,2
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	13.519.939	2,6%	16.001.752	2,9%	118,4
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	10.046.317	1,9%	8.332.746	1,5%	82,9
3. Краткорочни финансијски пласмани	39.294.554	7,4%	38.025.572	6,8%	96,8
4. Готовина	27.472.136	5,2%	27.227.029	4,9%	99,1
III - Активна временска разграничења	34.842.218	6,6%	38.271.453	6,9%	109,8
IV - Одложена пореска средства	81.782	0,0%	137.007	0,0%	167,5
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	529.893.943	100,0%	555.197.501	100,0%	104,8
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	12.129.862		11.944.754		98,5
УКУПНА АКТИВА	542.023.805		567.142.255		104,6

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне активе.

Графикон 4: Структура пословне aktive друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне active, са стањем на дан 30.06.2021. године, стална имовина је учествовала са 76,5%, а текућа имовина са 23,5%.

У односу на стање на дан 31.12.2020. године, стална имовина је повећана за 5,6%, у оквиру које је повећан износ на позицијама нематеријална средства за 8,8%, некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства за 4,2% и дугорочни финансијски пласмани за 6,1%.

Повећање на позицији нематеријална средства за 8,8% нема материјалну значајност, јер је учешће износа исказаног на овој позицији тек 0,2% пословне active. На раст износа исказаног на позицији некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства утицало је повећање износа на ставкама инвестиционе некретнине (6,6%) и остала основна средства (14,6%). Пораст износа инвестиционих некретнина био је номинално значајнији код једног друштва за осигурање због куповине инвестиционих некретнина, док код осталих друштава није било значајнијих промјена исказаних износа у оквиру ове ставке. Улагања у пословне објекте утицало је на повећање износа осталих основних средстава. Промјене износа исказаних у оквиру ставке земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема код појединачних друштава за осигурање резултирало је смањењем укупног износа исказаног у оквиру ове ставке за 1,4%.

У оквиру дугорочних финансијских пласмана повећано је учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица за 1,7% (улагање једног друштва за осигурање у остала правна лица), те износ финансијских средстава расположивих за продају (обвезнице чији је емитент Република Српска) и износ дугорочних финансијских пласмана у земљи (орочени депозити).

Текућа имовина се повећала за 2,3%, у оквиру које је забиљежено повећање на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји (8,3%), активна временска разграничења (9,8%) и одложена пореска средства (67,5%). Учешће износа исказаног на ставкама залиха, сталних средстава и средстава обустављеног пословања намијењених продаји, у износу пословне active, је тек 0,4%, па повећање од 8,3% није имало материјалну значајност. Промјене износа на ставкама активних временских разграничења код појединачних друштава за осигурање резултирало је повећањем укупног износа активних временских разграничења, а везано је за реализацију појединачних политика реосигурања (промјене износа учешћа реосигураваача у резервама за штете и преносној премији), те за повећање износа разграничених трошкова прибаве. Повећање износа одложених пореских средстава за 67,5% нема материјалну значајност, јер је учешће износа

исказаног на овој позицији у пословној активи било тек 0,02%. Краткорочна потраживања, пласмани и готовина су смањена за 0,8%, у оквиру којих је забиљежено смањење потраживања из специфичних послова и друга потраживања за 17,1% услед номинално значајнијег смањења износа других потраживања једног друштва за осигурање. Промјене износа краткорочних финансијских пласмана и готовине код појединачних друштава за осигурање резултирало је смањењем укупно исказаних износа краткорочних финансијских пласмана за 3,2% и готовине за 0,9%, које није номинално значајно са становишта сектора осигурања и везано је за промјену у структури имовине. На пораст потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци утицало је повећања потраживања по основу премије неживотних осигурања.

Ванбилансна актива, односно пасива, је смањена за 1,5%, услед смањења износа отписаних потраживања код једног друштва за осигурање, те смањења износа мјеничних и других јемстава датих за обезбјеђење извршења обавеза трећих лица и смањења износа туђих основних средстава код другог друштва за осигурање, при чему треба истаћи да се дио износа исказаног у оквиру ванбилансне активе односи на државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d). Износ исказан у оквиру ове позиције који се односи на потраживања од правних лица која су у стечају није се мијењао након почетног евидентирања.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској дата је у следећој табели.

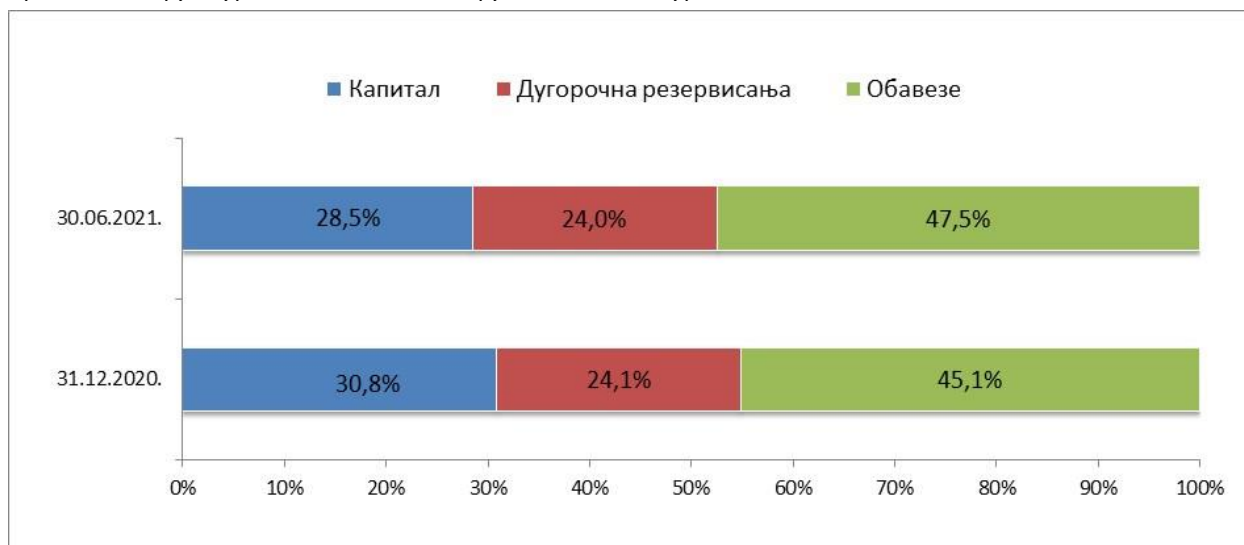
Табела 17: Пасива - укупно за сва друштва за осигурање

ПАСИВА	31.12.2020. година		30.06.2021. година		Индекс 2021/20
	Износ (KM)	Удио	Износ (KM)	Удио	
А. КАПИТАЛ	163.035.640	30,8%	157.994.582	28,5%	96,9
1. Основни капитал	110.630.891	20,9%	112.758.191	20,3%	101,9
2. Емисиона премија	6.606.242	1,2%	6.606.242	1,2%	100,0
3. Емисиони губитак	4.035.080	0,8%	4.034.300	0,7%	99,98
4. Резерве из добитка	5.302.698	1,0%	5.854.566	1,1%	110,4
5. Ревалоризационе резерве	3.075.245	0,6%	3.069.021	0,6%	99,8
6. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	4.908.229	0,9%	4.989.946	0,9%	101,7
7. Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.377.854	0,3%	1.371.543	0,2%	99,5
8. Нераспоређени добитак (9+10)	46.692.755	8,8%	39.587.957	7,1%	84,8
9. Нераспоређени добитак ранијих година	15.518.030	2,9%	21.481.754	3,9%	138,4
10. Нераспоређени добитак текуће године	31.174.725	5,9%	18.106.203	3,3%	58,1
11. Губитак до висине капитала (12+13)	8.767.486	1,7%	9.465.498	1,7%	108,0
12. Губитак ранијих година	8.553.388	1,6%	8.797.592	1,6%	102,9
13. Губитак текуће године	214.098	0,0%	667.906	0,1%	312,0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	127.814.022	24,1%	133.421.074	24,0%	104,4
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	239.044.281	45,1%	263.781.845	47,5%	110,3
1. Дугорочне обавезе	3.124.400	0,6%	10.576.745	1,9%	338,5
2. Краткорочне обавезе и ПВР	235.919.881	44,5%	253.205.100	45,6%	107,3
2.1. Преносна премија ЖО	6.941.651	1,3%	6.296.540	1,1%	90,7
2.2. Преносна премија НЖО	119.589.848	22,6%	125.496.500	22,6%	104,9
2.3. Резервисане штете ЖО	1.177.958	0,2%	1.252.367	0,2%	106,3
2.4. Резервисане штете НЖО	77.096.680	14,5%	77.062.510	13,9%	99,96
2.5. Друга пасивна временска разграничења	6.017.079	1,1%	6.588.565	1,2%	109,5
2.6. Остале краткорочне обавезе	25.096.665	4,7%	36.508.618	6,6%	145,5
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	529.893.943	100,0%	555.197.501	100,0%	104,8
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	12.129.862		11.944.754		98,5
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	542.023.805		567.142.255		104,6

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из Републике Српске

У наредном графичком приказу је представљена структура пословне пасиве.

Графикон 5: Структура пословне пасиве друштава за осигурање

Извор: Биланси стања друштава за осигурања из РС

Са стањем на дан 30.06.2021. године, у структури пословне пасиве, капитал је учествовао са 28,5%, дугорочна резервисања са 24,0% и обавезе са 47,5%, при чему су техничке резерве (преносна премија и резервисане штете) чиниле 79,7% укупних обавеза. У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 37,8%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 23,8% и капитала са 28,5%, односно износи исказани на овим позицијама учествовали су укупно са 90,1% у пословној пасиви. Износи исказани на овим позицијама и њихов међусобни однос је континуирано у складу са основном дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

Капитал је смањен за 3,1%, у односу на стање на дан 31.12.2020. године, у оквиру којег су се смањили износи на ставкама ревалоризационе резерве (0,2%) и нераспоређени добитак (15,2%), а смањење је везано за мање остварен нето резултат у овом извјештајном периоду. У оквиру позиције капитал забиљежено је повећање основног капитала (1,9%), резерви из добитка (10,4%) и губитак до висине капитала (8,0%). Промјене износа на ставкама нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају и нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају повезане су са вредновањима која произилазе из Међународног рачуноводственог стандарда 39 - Финансијски инструменти: признавање и мјерење. На позицији емисиона премија није било промјена износа, док је износ на позицији емисиони губитак на приближно истом нивоу (смањење за 0,02%).

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 4,4%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 5,0% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 2,9%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 99,0% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања.

Укупне обавезе повећане су за 10,3%, у оквиру којих су повећане дугорочне обавезе за 3,3 пута и краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења за 7,3%. На повећање износа дугорочних

обавеза је утицало евидентирање обавеза по емитованим дугорочним хартијама од вриједности код једног друштва за осигурање, те дугорочних обавеза по основу лизинга код другог друштва за осигурање. Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 83,0%, а обавеза по основу штета и уговорених износа са 0,3% у укупном износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. Повећање износа исказаног у оквиру других пасивних временских разграничења повезано је са промјенама износа резервисања за удјеле у штетама по основу реосигурања, те других пасивних разграничења код појединачних друштава за осигурање. На повећање осталих краткорочних обавеза утицало је повећање обавеза по основу дивиденде код три друштва за осигурање.

2.2.2. Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за прво полугодиште 2020. и 2021. године, дата је у сљедећој табели.

Табела 18: Биланс успјеха - укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПОЗИЦИЈА	30.06.2020.	Удио	30.06.2021.	Удио	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	128.860.622	93,1%	128.379.526	94,3%	99,6
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	12.471.649		13.965.361		112,0
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	101.014.244		102.763.695		101,7
3. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	3.232.300		3.432.710		106,2
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	6.115.656		2.059.916		33,7
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	320.395		248.545		77,6
6. Други пословни приходи	5.706.378		5.909.299		103,6
II - Пословни расходи (1+2)	109.930.517	95,5%	113.533.901	96,6%	103,3
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	62.973.420		65.259.033		103,6
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	7.892.225		8.280.443		104,9
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	5.006.750		6.290.698		125,6
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	50.074.445		50.687.892		101,2
2. Трошкови спровођења осигурања	46.957.097		48.274.868		102,8
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	18.930.105		14.845.625		78,4
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	5.231.269	3,8%	5.639.317	4,1%	107,8
II - Финансијски расходи	449.927	0,4%	561.880	0,5%	124,9
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	4.781.342		5.077.437		106,2
АБ - Добитак/губитак редовне активности (AIII+BIII)	23.711.447		19.923.062		84,0
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	2.103.650	1,5%	1.926.350	1,4%	91,6
II - Остали расходи	2.971.629	2,6%	2.738.139	2,3%	92,1
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-867.979		-811.789		93,5
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	2.147.360	1,6%	142.583	0,1%	6,6
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	153.959	0,1%	184.978	0,2%	120,1
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	1.993.401		-42.395		-2,1

П О З И Ц И Ј А	30.06.2020.	Удио	30.06.2021.	Удио	Индекс 2021/20
	Износ (КМ)		Износ (КМ)		
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	48.748	0,0%	7.381	0,0%	15,1
Д I- РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	623.811	0,5%	349.391	0,3%	56,0
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+VIII+ ГIII+Д-Д1)	24.261.806		18.726.868		77,2
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	1.249.871		1.292.991		103,4
Ж - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА					
Ж I - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА					
З. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Ђ-Е-Ж+ЖI)=(З 1-З 2)	23.011.935		17.433.877		75,8
1. Нето добитак текуће године	23.394.564		18.106.205		77,4
2. Нето губитак текуће године	382.629		672.328		175,7
И. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добитци утврђени директно у капиталу	4.146	0,0%	46.625	0,0%	1124,6
II - Губитци утврђени директно у капиталу	1.012.966	0,9%	181.361	0,2%	17,9
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	72.503	0,1%	16.617	0,0%	22,9
Ј. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (З+ИI-ИII±ИIII)	22.075.618		17.315.758		78,4
К. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ (АI+БI+ВI+ГI+Д+ЖI+ИI)	138.395.795	100,0%	136.158.399	100,0%	98,4
Л. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ (АII+БII+ВII+ГII+ДI+ИII±ИIII+Ж)	115.070.306	100,0%	117.549.650	100,0%	102,2
Љ.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (К-Л)	23.325.489		18.608.749		79,8
М. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ (Е)	1.249.871		1.292.991		103,4
Н. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Љ-М)=Ј	22.075.618		17.315.758		78,4

Извори: финансијски извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у првој половини 2021. године, износили су 136.158.399 КМ и били су мањи, у односу на исти период 2020. године, за 1,6%.

Пословни приходи чинили су 94,3% укупних прихода, износили су 128.379.526 КМ и били су мањи за 0,4%. На повећање износа прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних и неживотних осигурања утицај је имало повећање премије. Реализација уговора о осигурању, покривених реосигурањем, утицало је на повећање прихода по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања.

Промјене износа других пословних прихода код појединачних друштава за осигурање, уз номинално значајније повећање прихода по основу повећања вриједности инвестиционих некретнина које се не амортизују код једног друштва за осигурање, утицало је на исказано укупно повећање других пословних прихода за 3,6%. Смањење прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања (66,3%) произилази из утицаја промјена износа обрачунатих резерви за штете у односу на претходни период, при чему је смањење прихода по том основу било материјално значајније код једног друштва за осигурање. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл, иако су се смањили за 22,4%, номинално нису били значајни са становишта утицаја на остварени пословни резултат.

Финансијски приходи су учествовали са 4,1% у укупним приходима и били су већи за 7,8%, а односе се на повећање прихода од камата. Остали приходи су се смањили за 8,4%, услед смањења износа

наплаћених отписаних потраживања у посматраном периоду у односу на износ наплаћених отписаних потраживања у истом периоду претходне године, те мањег износа остварених прихода од смањење обавеза.

Иако су се приходи од усклађивања вриједности имовине смањили за 93,4%, те приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година за 84,9%, због ниског учешћа у укупним приходима њихов утицај на укупан резултат није имао материјалну значајност.

Повећање добитака по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају је резултирало повећањем добитака утврђених директно у капиталу у износу који није номинално значајан.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 117.549.650 КМ и били су већи за 2,2%.

Пословни расходи чинили су 96,6% укупних расхода, износили су 113.533.901 КМ и били су већи за 3,3%.

У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 57,5% и већи су за 3,6%. У оквиру функционалних расхода повећали су се расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (4,9%), накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања (25,6%) због утицаја раста износа накнада штета, уговорених износа и удјела у штетама животних осигурања, те накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања (1,2%). Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 42,5% у пословним расходима и повећани су за 2,8%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (4,3%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (64,6%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (31,1%). Повећање трошкова спровођења осигурања је било мање у односу на повећање обрачунате премије, те није утицало на финансијски капацитет друштава за осигурање за испуњавање обавеза по основу уговора о осигурању. Финансијски расходи учествовали су у укупним расходима са 0,5%, остали расходи са 2,3%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 0,2%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,3%. Због малог учешћа у укупним расходима, наведени расходи нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат периода, без обзира на њихову релативну промјену.

Губици утврђени директно у капиталу учествовали су са 0,2% у укупним расходима, а њихово смањење се односи на губитке по основу промјене фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Пословни добитак износио је 14.845.625 КМ и био је мањи за 21,6%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 19.923.062 КМ и био је мањи за 16,0%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 17.433.877 КМ. Једанаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 18.106.205 КМ, док су три друштва исказало нето губитак у износу од 672.328 КМ. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 17.315.758 КМ.

2.3. Финансијски и технички показатељи

2.3.1. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

2.3.1.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције кроз обавезне извјештаје која друштва за осигурање достављају периодично и кроз непосредне контроле.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 6: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 30.06.2021. године, износ укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској био је већи за 3,4%, у односу на стање на дан 31.12.2020. године.

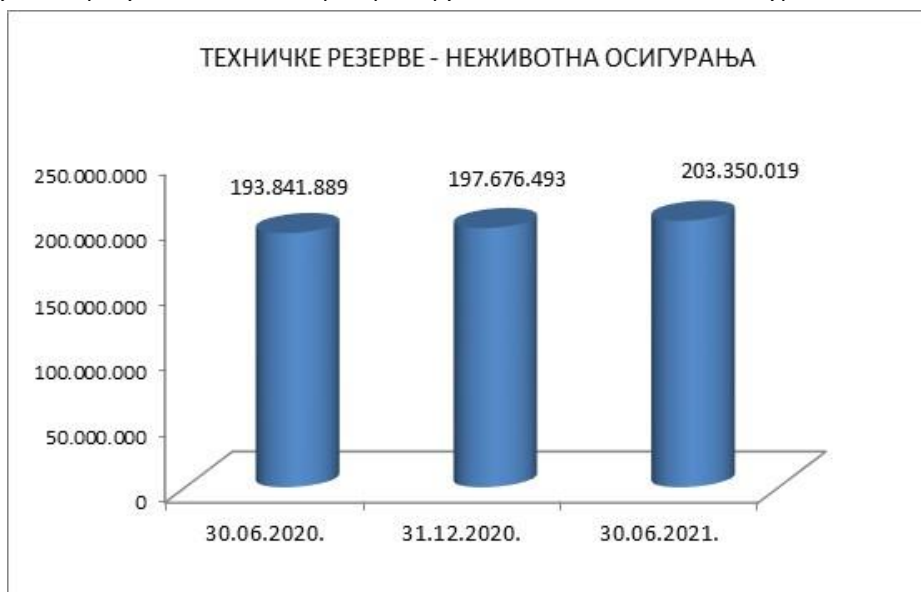
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате штете и накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.1.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 30.06.2021. године, износиле су 203.350.019 КМ и биле су веће за 2,9%, у односу на стање на дан 31.12.2020. године.

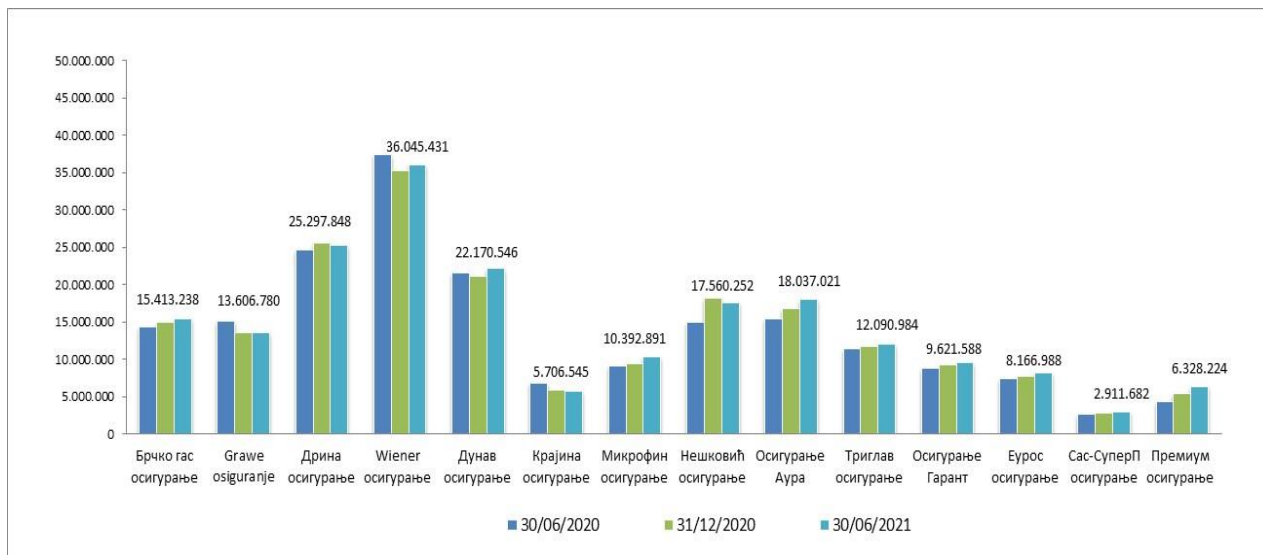
Графикон 7: Укупно обрачунате техничке резерве друштава за неживотна осигурање

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 8: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графикона се види да је, са стањем на дан 30.06.2021. године, у односу на стање на дан 31.12.2020. године, код три друштва за осигурање дошло до смањења износа обрачунатих техничких резерви, а што је узроковано смањењем износа обрачунате преносне премије и резерви за штете.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 9: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, орочени депозити и некретнине са укупним учешћем од 78,8%. Улагања у хартије од вриједности, првенствено у обвезнице чији је емитент Република Српска, биљеже раст. Везано за улагања у некретнине, континуирано је присутан ризик реалности процјене њихове вриједности.

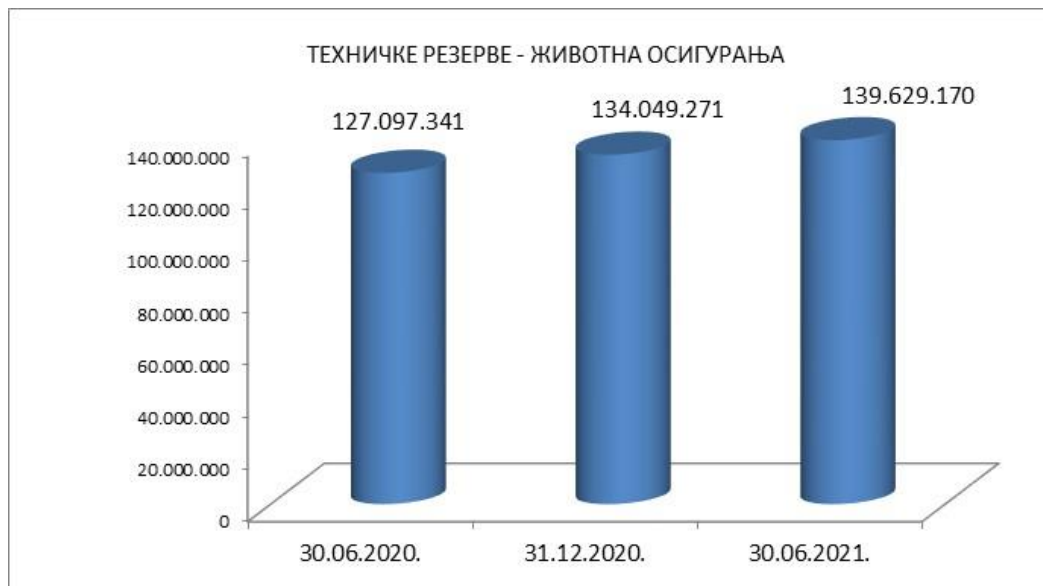
Са стањем на дан 30.06.2021. године једно друштво за осигурање је исказало недостатак средстава за покриће техничких резерви.

Код осталих друштава за осигурање која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви неживотних осигурања.

2.3.1.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 30.06.2021. године, износиле су 139.629.170 КМ и биле су веће, у односу на стање на дан 31.12.2020. године за 4,2%. Раст обрачунатих техничких резерви животних осигурања је стабилан и у складу је са растом и старосном структуром портфеља животних осигурања.

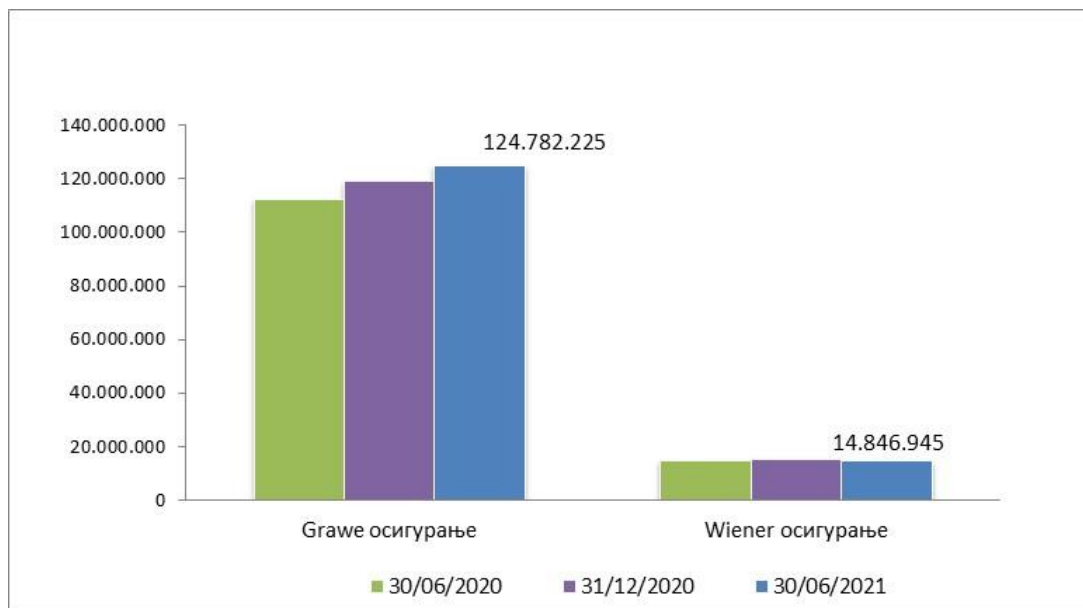
Графикон 10: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 11: Преглед обрачунатих техничких резерви животних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

У наредном графикону приказана је структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.

Графикон 12: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури укупних улагања средстава за покриће обрачунатих техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска.

Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.2. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурање

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

У првој половини 2021. године, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су осигураницима и корисницима осигурања исплатила 40.197.810 КМ, или 6,9% више у односу на исти период претходне године.

Табела 19: Износ исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТА ОСИГУРАЊА	(у КМ)		
	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
Осигурање незгоде	3.081.562	3.095.120	3.899.005
Здравствено осигурање	243.634	313.694	103.940
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	5.130.632	5.152.874	5.754.118
Осигурање возила која се крећу по шинама			9.128
Осигурање пловила		2.432	
Осигурање робе у превозу	26.726	36.381	5.022
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.250.253	2.770.852	642.628
Осигурање осталих штета на имовини	691.996	697.162	1.998.604
Осигурање од одговорности за моторна возила	20.926.226	20.949.196	21.195.085
Осигурање од опште грађанске одговорности	133.614	117.343	377.583
Осигурање кредита	33.468	108.417	469.851
Осигурање гаранција	861		

ВРСТА ОСИГУРАЊА	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
Осигурање од различитих финансијских губитака	31.959	28.108	70.482
Осигурање помоћи	641	3.716	2.822
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	31.551.571	33.275.295	34.528.269
Животно осигурање	2.816.419	3.859.017	5.065.767
Ренте	1.332	3.996	13.662
Додатна осигурања уз осигурање живота	532.111	480.276	590.112
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.349.861	4.343.289	5.669.541
УКУПНО	34.901.432	37.618.584	40.197.810

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно исплаћене обавезе по основу закључених уговора неживотних осигурања износиле су 34.528.269 КМ и биле су веће за 3,8%. Корисницима животног осигурања, у овом извјештајном периоду, исплаћено је 5.669.541 КМ, што представља повећање за 30,5%.

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за животна и неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа односних позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 20: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	30.06.2019.	30.06.2020.	30.06.2021.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	72,6%	72,2%	72,4%
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима	76,4%	75,2%	78,2%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима	97,9%	98,1%	98,0%
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима	99,7%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена код ових показатеља.

У наредној табели дате су стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 21: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања у врсти: осигурање од одговорности за моторна возила на дан 30.06.2021. године

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	72,7%	100,0%
2.	Ггаве осигурање А.Д.	51,7%	100,0%
3.	Еурос осигурање А.Д.	63,2%	96,2%
4.	Дрина осигурање А.Д.	62,8%	100,0%
5.	Дунав осигурање А.Д.	72,9%	99,9%
6.	Wiener осигурање А.Д.	62,3%	96,3%

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања
7.	Крајина осигурање А.Д.	44,2%	74,2%
8.	Микрофин осигурање А.Д.	82,9%	100,0%
9.	Нешковић осигурање А.Д.	62,9%	97,3%
10.	Осигурање Аура А.Д.	73,1%	97,6%
11.	Осигурање Гарант Д.Д.	62,3%	93,1%
12.	Премиум осигурање А.Д.	81,2%	100,0%
13.	САС-СуперП осигурање А.Д.	90,3%	100,0%
14.	Триглав осигурање А.Д.	64,9%	98,0%
УКУПНО:		67,5%	97,4%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из Републике Српске

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфеља друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.3. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат обављања послова осигурања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 22: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио неживотних осигурања

О П И С	30.06.2020.	30.06.2021.
Рацио штета (%)	31,2	34,0
Рацио трошкова (%)	41,3	38,5
Комбиновани рацио (%)	72,5	72,5

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на дан 30.06.2021. године, комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Посматрано у односу на исти дан преходне године, није било промјене вриједности комбинованог рациа, јер је остварено повећање рациа штета уз смањење рациа трошкова у истој вриједности. Већи раст мјеродавних штета од мјеродавне премије је узроковао смањење рациа штета, док је мањи раст трошкова спровођења осигурања у односу на раст обрачунате премије резултирао смањењем рациа трошкова и представља позитивну промјену у погледу ефикасности обављања дјелатности осигурања.

2.3.4. Показатељи рентабилност имовине и рентабилности властитих средстава

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 23: Показатељи рентабилности

Период	30.06.2020.	30.06.2021.
Поврат на уложену имовину (ROA) (%)	4,4	3,1
Поврат на уложени властити капитал (ROE) (%)	14,7	10,9

Извор: Извјештаји друштава за осигурања из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне aktive, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал.

Вриједности наведених показатеља, са стањем на дан 30.06.2021. године, указују да су и рентабилност имовине и рентабилност капитала смањена у односу на исти дан претходне године, а што је резултат смањења капитала и нето резултата периода, што је детаљније обрађено у поглављу 2.2. Билансна структура.

2.3.5. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Остали показатељи пословања друштава за осигурање

Период	30.06.2020.	30.06.2021.
Премија по запосленом (у КМ)	71.520	75.943
Укупан приход по запосленом (у КМ)	89.285	85.767
Добит по запосленом (у КМ)	14.846	10.985
Добит/Укупан приход (%)	16,6	12,8
Рацио солвентности (%)	162,1	147,5
Општа ликвидност (%)	4,0	3,6

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из претходне табеле се види да су сви показатељи, осим премије по запосленом, обрачунати са стањем на дан 30.06.2021. године, били мањи у односу на исти дан претходне године. Мања вриједност показатеља произилази из мањег нето резултата периоду у односу на претходну годину.

Иако је смањен, рацио солвентности и даље показује да солвентности није била угрожена. Треба истаћи да је коефицијент опште ликвидности значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијења.

3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука.

Према структури власништва, са стањем на дан 30.06.2021. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav rokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12. 2020. и 30.06.2021. године.

Табела 25: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

(у КМ)

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2020.	%	30.06.2021.	%	Индекс 2021/20
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.087.542	41,2	1.078.520	42,0	99,2
I - Нематеријална средства	4.608	0,2	4.256	0,2	92,4
II-Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	82.934	3,1	74.264	2,9	89,5
III - Биолошка средства и средства културе	0		0		0,0
IV - Дугорочни финансијски пласмани	1.000.000	37,9	1.000.000	39,0	100,0
V - Одложена пореска средства	0	0,0	0	0,0	0,0
Б. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.550.296	58,8	1.486.812	58,0	95,9
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Краткорочна потраживања, краткорочни пласмани и готовина	1.550.296	58,8	1.486.812	58,0	95,9
III - Одложена пореска средства	0		0		0,0
В. ПОСЛОВНА СРЕДСТВА	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
Г. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0,0	0	0,0	0,0
Д. ПОСЛОВНА АКТИВА	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0	0,0	0	0,0	0,0
Е. УКУПНА АКТИВА	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	2.566.775	97,3	2.525.760	98,5	98,4
I - Основни капитал	4.400.000	166,8	4.400.000	171,5	100,0
II - Уписани неуплаћени капитал	0	0,0	0	0,0	0,0
III - Емисиона премија	0	0,0	0	0,0	0,0
IV- Емисиони губитак	0	0,0	0	0,0	0,0
V - Резерве	0	0,0	0	0,0	0,0
VI - Ревалоризационе резерве	0	0,0	0	0,0	0,0
VII - Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	0	0,0	0	0,0	0,0
VIII - Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	194	0,0	281	0,0	144,8
IX - Нераспоређени добитак	0	0,0	0	0,0	0,0
X - Губитак до висине капитала	1.833.031	69,5	1.873.959	73,0	102,2

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2020.	%	30.06.2021.	%	Индекс 2021/20
1. Губитак ранијих година	1.374.636	52,1	1.833.031	71,5	133,3
2. Губитак текуће године	458.395	17,4	40.928	1,6	8,9
Б. РЕЗЕРВИСАЊА, ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ И РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ	760	0,0	760	0,0	0,0
В. ОБАВЕЗЕ	70.303	2,7	38.812	1,5	55,2
І - Дугорочне обавезе	0	0,0	0	0,0	0,0
ІІ - Краткорочне обавезе	70.303	2,7	38.812	1,5	55,2
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0	0,0	0	0,0	0,0
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	2.637.838	100,0	2.565.332	100,0	97,3

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Вриједност пословне активе и пасиве, са стањем на дан 30.06.2021. године, износила је 2.565.332 КМ и мања је за 72.506 КМ или 2,7%, у односу на стање на дан 31.12.2020. године.

У структури пословне активе, стална средства су учествовала са 42,0%, а текућа средства са 58,0%. Дугорочни финансијски пласмани учествовали су са 92,7% у структури сталних средстава, а односили су се на улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит - обвезнице Републике Српске (1.000.000 КМ). Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине учествовале су са 6,9%, а нематеријална средства са 0,4% у сталним средствима. У структури текућих средстава, финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успеха учествовала су са 67,1% (996.980 КМ), орочени депозити са 23,5% (350.000 КМ), готовина са 4,1% (61.600 КМ), док су остале ставке заједно учествовале са 5,3% (78.232 КМ).

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 98,5%, обавезе са 1,5%, док дугорочна резервисања у износу од 760 КМ немају материјални значај. Капитал је износио 2.525.760 КМ и био је мањи од основног капитала за износ оствареног губитка до висине капитала (1.873.959 КМ) и за износ нереализованих губитака по основу финансијских средстава расположивих за продају (281 КМ). Обавезе су износиле 38.812 КМ, а везане су за редовно пословање (обавезе за зараде и накнаде зарада, обавезе према добављачима, те обавезе за остале порезе и доприносе).

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за период 01.01. до 30.06.2020. и 01.01. до 30.06.2021. годину.

Табела 26: Биланс успеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

(у КМ)

ПОЗИЦИЈА	30.06.2020.	%	30.06.2021.	%	Индекс 2021/20
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
І - Пословни приходи	79.226	77,7	186.596	76,0	235,5
ІІ - Пословни расходи	341.205	94,3	278.791	97,4	81,7
Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0		0		
В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	261.979		92.195		35,2
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
І - Финансијски приходи	22.715	22,3	21.836	8,9	96,1
ІІ - Финансијски расходи	3	0,0	14	0,0	466,7
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	0		0		
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	239.267		70.373		29,4
Е. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
І - Остали приходи	0	0,0	0		0

ПОЗИЦИЈА	30.06.2020.	%	30.06.2021.	%	Индекс 2021/20
II - Остали расходи	0		0	0,0	
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0		0		0
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0		0	0,0	
И. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	0	0,0	36.950	15,1	0
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	20.509	5,7	7.505	2,6	
Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	0	0,0	29.445	0,0	0
К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	20.509		0		
Л. НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
I - Нето добитак периода	0		0		
II - Нето губитак периода	259.776		40.928		15,8
УКУПНИ ПРИХОДИ	101.941	100,0	245.382	100,0	240,7
УКУПНИ РАСХОДИ	361.717	100,0	286.310	100,0	79,2

Извор: Финансијски извјештаји друштва за управљање добровољним пензијским фондом

Укупни приходи, у периоду 01.01. до 30.06.2021. години, су износили 245.382 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи (приходи од улазних накнада и накнада за управљање) учествовали са 76,0%, финансијски приходи (приходи од камата) са 8,9%, приходи од усклађивања вриједности имовине са 15,1%.

Укупни расходи су износили 286.310 КМ, а чинили су их пословни расходи у износу од 278.791 КМ или 97,4% те расходи од усклађивања вриједности имовине у износу од 7.505 КМ или 2,6%. Пословни расходи су проистекли из трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (55,9% пословних расхода), трошкова производних услуга (26,2% пословних расхода), нематеријалних трошкова (11,0% пословних расхода), те трошкова материјала, амортизације, резервисања, пореза и доприноса (6,9% пословних расхода).

Нето резултат, у извјештајном периоду, је губитак у износу од 40.928 КМ, и мањи је за 84,2% у односу на исти период прошле године.

3.1.2. Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука. Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 30.06.2021. године, укупан број активних чланова фонда био је 30.246. Од укупног броја активних чланова, 99,8% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 96,1% укупно активних чланова фонда.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2020. и 30.06.2021. године.

Табела 27: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	(у КМ)			
	31.12.2020.	%	30.06.2021.	%
А. УКУПНА ИМОВИНА	8.596.330	100,0	12.873.390	100,0
I - Готовина	271.362	3,2	387.105	3,0
II - Улагања фонда	8.273.283	96,2	12.299.562	95,5
III - Потраживања	7.789	0,1	87.465	0,7
IV - Одложена пореска средства	0	0,0	0	0,0
V - Активна временска разграничења	43.896	0,5	99.258	0,8
Б. ОБАВЕЗЕ	71.607	100,0	37.324	100,0
I - Обавезе по основу пословања фонда	39.926	55,8	0	0,0
II - Обавезе по основу трошкова пословања	1.214	1,7	1.508	4,0
III - Обавезе према друштву за управљање	26.027	36,3	32.771	87,8
IV - Краткорочне финансијске обавезе	0	0,0	0	0,0
V - Дугорочне обавезе	0	0,0	0	0,0
VI - Остале обавезе фонда	0	0,0	0	0,0
VII - Одложене пореске обавезе	0	0,0	0	0,0
VIII - Пасивна временска разграничења	0	0,0	0	0,0
IX - Обавезе по основу чланства	4.440	6,2	3.045	8,2
В. НЕТО ИМОВИНА ФОНДА	8.524.723		12.836.066	
Г. КАПИТАЛ	8.524.723		12.836.066	
I - Основни капитал	8.505.023		12.740.640	
II - Капиталне резерве	0		0	
III - Ревалоризационе резерве	16.531		83.893	
IV - Резерве из добити	0		0	
V - Нераспоређена добит	3.517		11.533	
VI - Непокривени губитак	-348		0	
VII - Нереализовани добитак/губитак	0		0	
Д. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	823.886,9251472		1.232.141,371202	
Ђ. НЕТО ИМОВИНА ПО УДЈЕЛУ/АКЦИЈЕ	10,34696		10,41769	
Е. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ	0		0	

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Са стањем на дан 30.06.2021. године, укупна имовина добровољног пензијског фонда износила је 12.873.390 КМ, и била је већа за 49,8%, у односу на стање на дан 31.12.2020. године. У структури укупне имовине добровољног пензијског фонда најзначајније учешће су имала улагања фонда (95,5%) у хартије од вриједности (обвезнице Републике Српске, те у мањем износу у акције) и депозите, а која су повећана за 48,7%. Потраживања произилазе из потраживања по основу камата и дивиденди, а активна временска разграничења из обрачунате припадајуће камате на обвезнице.

Са друге стране, укупне обавезе су износиле 37.324 КМ, у којима су обавезе према друштву за управљање учествовале са 87,8%, обавезе по основу чланства 8,2% и обавезе по основу трошкова пословања са 4,0%.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 12.836.066 КМ. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 1.232.141,371202, а нето вриједност по удјелу 10,41769 КМ.³ Стопа приноса на нето имовину добровољног пензијског фонда у извјештајном периоду износила је 1,39202%.

³ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу заprimљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за периоде 01.01 до 30.06.2020. и 01.01 до 30.06.2021. године.

Табела 28: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

Позиција	(у КМ)	
	30.06.2020.	30.06.2021.
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I Пословни приходи	25.559	115.147
II Реализовани добитак		
III Пословни расходи	28.742	119.903
IV Реализовани губитак		
V Реализовани добитак/губитак	-3.183	-4.756
VI Финансијски приходи		
VII Финансијски расходи		
Б. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-3.183	-4.756
В. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Г. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПОСЛИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-3.183	-4.756
Д. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	-49.133	80.482
Ђ.УКУПНИ НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТИ (ГУБИЦИ) ФОНДА	-49.133	80.482
Е. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ ОД ПОСЛОВАЊА ФОНДА		
1. Повећање нето имовине фонда	0	75.726
2. Смањење нето имовине фонда	52.316	0

Извор: Финансијски извјештаји добровољног пензијског фонда

Повећање пословних прихода, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, је резултат повећања износа исказаних у оквиру прихода од камата на обвезнице и депозите (100.384 КМ) и амортизације дисконта - обвезнице (14.764 КМ). С друге стране, дошло је и до повећања пословних расхода, у чијој структури најзначајније учешће је имао износ накнаде друштву за управљање (87%).

Реализовани губитак је износио 4.756 КМ, а нереализовани добитак (на хартијама од вриједности и остали нереализовани губици) 80.482 КМ, па је укупно повећање нето имовине од пословања фонда износило 75.726 КМ.